

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

După sinod.

Sibiu, 14 Maiu n.

Din rapórtele publicate în colónele ziariului nostru despre decurgerea ședințelor sinodului arhidieceșan, întrunit și în anul acesta la terminul legal în sesiune ordinară, cetorii nostri și-au putut forma o iconă destul de fidelă despre modul cum și-a împlinit frumósa misiune acéșta corporațiune înaltă a arhidieceșei nóstre, precum și despre lucrările sêvêșite din partea ei.

Și în ambele direcțiuni va trebui să constate chiar și cel stăpânit de o extremă scrupulositate numai lucruri bune și înveselitoare.

Discuțiile purtate în cele șese ședințe ținute au fost calme, obiective, cu demnitate purtate și ținute întré limitele celui mai strict parlamentarism.

Cei-ce și-au ridicat glasul pentru ași espune părerile isvorite din cel mai sincer interes general și de cea mai caldă iubire de neam și de biserică, au vorbit în perfectă cunoștință de cauză și cu cele mai bune intențiuni de a contribui cu vederile lor la întărirea și înaintarea neamului și a bisericeii.

Am auzit vorbiri fôrte frumóse, din tóte punctele de vedere, ceea-ce dovedește, că sinodalitatea în biserică nóstră e școlă fôrte bună parlamentară pentru bărbații nostri de valóre, eschiși de pe celelalte terene ale vieții publice, pe cari și-ar puté arăta și desvolta forțele intelectuale.

Nu s'au vêdut animosități, nu s'au ivit împunsêțuri, motivate și nemotivate, ca pe alte locuri, ci tóte s'au petrecut în bună înțelegere, ca întré frații adevêrați, ca întré fiii aceleiași mame, care îi ține grupați pe toți în jurul ei: a bisericeii nóstre.

Cât pentru vastul program de muncă a sinodului nostru arhidieceșan, au fost în el puncte de o extremă însemnătate, cari au fost rezolvate tóte spre mulțămirea generală, conform intereselor bisericeii nóstre.

S'a votat însemnata instrucțiune despre manipularea fondului de pensii, și o altă instrucțiune referitoare la esactoratul de nou înființat la consistoriul nostru arhidieceșan, s'a finalizat chestia catedralei, punându-ne pe toți în poziția de a vedé acum în curând realizată o dorință veche a întregii arhidieceșe, ba chiar a întregii Metropoli, și s'au luat câte și mai câte concluse, unul mai însemnat decât altul, și tóte chemate să deé direcție bună mersului afacerilor bisericesci-școlare din arhidieceșea nóstră.

S'au făcut și două alegeri în senatul bisericesc, și trebuie să constatăm, că și aici votul sinodului a ținut în vedere binele public, când a înaintat la treptă mai înaltă pe cei mai buni ai nostri, cari și până acuma s'au dovedit a fi puteri bune de muncă și iubitoare de muncă.

N'am fi drepti, dacă n'am recunoșce, că la frumósa decurgere a sesiunii sinodale a contribuit fôrte mult conducerea înțeleptă și plină de tact a Înaltpreasfinției Sale, Domnului Archiepiscop, cum și aceea, că rezolvarea fericită și mulțămitoare a chestiilor supuse aprecierii sinodului a fost mult înlesnită prin pregătirea constiințioasă

a întregului material din partea consistoriului.

Cu satisfacție și mângăere sufletească putem să privim deci îndêrêt la activitatea sesiunii de est-an a sinodului nostru arhidieceșan, pentru-că bune și fericitoare lucruri a făcut.

Și totuși, bucuria nu pôte să ne fie deplină. Nu ni-s'a dat nici de astădată, cum nu ni-s'a dat nici în anul trecut, să auzim comunicându-ni-se din partea Înaltului presidiu, că concludusul sinodului arhidieceșan, luat înainte cu doi ani, referitor la înaintarea vicariului arhidieceșan la rangul de Archiereu, — a puté să fie executat.

Pedeci există deci și acum și zădărnicesc realizarea acestei dorințe a Arhidieceșei.

Nu insistăm de astădată asupra lor. Ni-am spus părerea în alte rënduri, și dacă va trebui vom mai reveni. Credem însă că exprimăm părerea generală, când spunem, că ar contribui mult la liniștea sufletescă a Arhidieceșanilor executarea cât mai grabnică a acestui vot unanim al sinodului nostru. Cei în drept ar face bine deci dacă n'ar mai desconsidera acest vot.

Căderea guvernului austriac.

Ziarele magiare primesc șitre de la Viena, că poziția guvernului austriac e sdruncinată, din cauza pactului vamal-comercial ce e de legat cu Ungaria, și că criza e iminentă. *Cabinetul Körber e căzut și va demisiona* chiar și în cazul dacă legarea pactului, la intervenția Corónei, va succede. Chestia pactului stă astfel, că atât guvernul ungar cât și cel austriac își are punctul seu de vedere, de la care nu vrea să se abată, și nu pôte să cedeze nimica, fiindcă atunci perde încrederea majorității parlamentare pe care se sprijinesc acum. Întru-cât e adevêrată și rea dată de ziarele magiare se va vedé în curênd.

Un corb alb. Deputatul *Kristoffy* a atins în vorbirca sa ținută Luni în dieta magiară și chestia naționalităților, declarând că e pentru respectarea în întregime a legii de naționalitate de la 1868, pentru-ca să se pótă desvolta și naționalitățile nemagiare din patria acéșta pe tóte terenele.

Din delegațiuni. Subcomisiunile delegațiunii austriace și-au terminat lucrările votând tot ce s'a cerut, ear' membrii delegaționali au plecat încă Dmîneacă sêra la Viena, pentru a puté lua parte la ședințele reichsrath-ului. Sêptemâna acéșta vor lucra numai subcomisiunile delegațiunii magiare. Comisiunea financiară și-a ales raportor pe dl deputat dietal *George Serb*.

Din parlament. În dieta țerii s'a început discuția asupra legii de apropiatiune. A recomandat' o spre primire, în ședința de Luni, deputatul *Neményi Ambrus*, și a combătut' o *Kossuth Ferencz*, care esprimându-și convingerea, că în chestia pactului cu Austria Coróna înclină spre cererile Austriacilor, — a amenințat cu revoltă parlamentară, dacă guvernul magiar ar ceda cumva din drepturile țerii. Și a accentuat fiul tătâne-so, că dorește să o audă acéșta și — Coróna! Au mai vorbit în contra legii și deputații *Molnár János* (poporal) și *Lovász Márton* (ugronist), cari asemenea nu o primesc, fiindcă nu au încredere în actualul guvern.

„Curentul nou“.

Sub titlul acesta a publicat domnul Dr. *Ales. Mocsonyi* un articol remarcabil în „*Drapelul*” din Lugoj, espunându-și în el clar și la înțeles vederile asupra situației în care se află astăzi partidul nostru național, și constatând necesitatea persistării nóstre pe lângă *resistența pasivă*, singura armă politică de care mai dispunem.

Articolul merită să fie cetit de cele mai largi cercuri românesce, de aceea credem că facem bun serviciu cauzei naționale reproducându-l în întregime după cum urmêză:

— „De-și a provocat o discuțiune destul de viuă în presa nóstră, nu am atribuit acestui curent nou o importanță mai deosebită, fiind-că credeam, că în urmă tot se va pierde în nisip. Dar', după-ce acest curent amenință a lua o formă mai serioasă, ar fi pôte o întrelăsare de datorință, dacă nu ași lua și eu cuvêntul în materia acéșta, căci — cred eu — fie-care este dator, dacă are nedumeriri serioase față de acéșta mișcare, să le espună cu deplină sinceritate.

În acest stadiu al discuțiunii cu greu se mai pôte spune ceva nou. Dar' nici nu sunt condus de ambițiunea acéșta, din contră, intențiunea mea este a resuma scurt și concis momentele esențiale ale acestei discuțiuni, ca fie-care să-și pótă forma o judecată clară și obiectivă despre firea adevêrată și consecvențele acestei mișcări. Intelépta sentență: „*Quid quid agis prudenter agas et respice finem*” are să fie luată — cred eu — în considerare și în cazul acesta, mai ales că — precum, durere, avem deja cuvênt a ne plânge — nu o am ținut totdeuna în vedere.

Deabia a trecut un deceniu de la acea „mare epocă” când a ajuns politica nóstră națională — în ciuda advertisementelor celor mai serioase — pe căi aventurióse și a suferit o deraliere fatală. Expediția memorandistă nu a succés. Fiasco-ul a fost complet. După era iluziunilor a urmat cea a decepțiunilor amare, după însuflețirea cea mare a urmat depresiunea generală. Armonia internă a partidului național a fost turburată prin disonanțe stridente, libertatea de acțiune a partidului a fost încătușată prin ordonanțe anti-constituționale, conștiința de sine morală a poporului a fost umilită, ba chiar partidul a fost din partea autorităților declarat de desfințat; din bancruta politică, la care a dus expedițiunea acéșta aventurióasă, numai un singur lucru a puté fi salvat: principiul solidarității.

Întru adevêr, poporul român a trecut atunci prin o școlă politică aspră, și cu tóte aceste mă tem, că a plătit de giaba greii bani de școlă. Deabia a trecut — precum am zis — de la acel desastru un deceniu și deja se pornesc în mijlocul nostru iarăși un curent, care — dacă nu va fi înfrênat la timp — duce politica națională la o nouă deraliere și provócă o nouă crisă grea asupra partidului național, căci — ca și mișcarea de acum zece ani — pornesc și acéșta din o apreciere pe deplin greșită a situațiunii și prin urmare pôte aduce cu sine și acéșta mișcare ca și aceea numai consecvențe fatale.

Cee-ce trebuie să ne bată în ochi înainte de tóte la mișcarea acéșta, este contrastul flagrant întré losincele cu cari se pune în curgere acéșta mișcare și întré propunerile concrete la cari se reduce acéșta mișcare. Ni-se strigă: „Noi nu putem sta locului și aștepta până ce-i va plăcé guvernului să retragă ordonanțele sale neconstituționale de dragul ochilor nostri, noi trebuie să dăm înainte!

Noi trebuie să ne creem o situație, care prin forța majoră va constrînge guvernul să recunoșcă drepturile nóstre naționale. Partidul național trebuie reorganizat și consolidat, trebuie să-și recăștige libertatea de acțiune, trebuie să între în acțiune...” aceste și alte de acestea ni-se strigă. Dar' ce vedem? Sub însuflețita comandă de luptă „înainte!” ni-se recomandă retragerea pe întréga linie. Revendicarea drepturilor naționale se schimbă într'o renunțare la aceste drepturi, reorganizarea și consolidarea partidului național se schimbă în descompunerea lui. Și acest ciudat contrast întré intențiune și executare caracterisêză mai bine neclaritatea întregii aceste mișcări. Pentru noi nu se presentă astăzi alternativa așa: „A sta locului, sau a da înainte”, precum susțin în mod greșit reprezentanții acestei mișcări, ci în realitate ni-se presentă alternativa astfel: A persista, sau a da îndêrêt! După părerea mea avem astăzi numai una de ales: Sau să susținem constant și bărbătesce pozițiunea nóstră principială a rezistenței pasive — ultima nóstră poziție constituțională legală, sau să părăsim, de dragul închipuirii unei politici naționale mai eficace, și acéșta ultimă poziție, renunțând prin acéșta deja în principiu totodată și la o politică națională peste tot. Și dacă ar mai fi puté exista în privința acéșta ore-cari nedumeriri, apoi principiile și propunerile, pe cari le auzim tocmai de la reprezentanții acestei mișcări, ar trebui să ne respire aceste nedumeriri până la ultimele lor resturi.

De fapt, dacă părăsim odată pozițiunea nóstră principială — precum ni-se recomandă din partea acéșta — și ne aședăm pe terenul pieziș al oportunistului, a cărui stea conducătoare o constituie „acomodarea”, am și abzis deja cu acéșta în principiu de politica națională.

„... dacă ea ne pune — precum se zice în o mult ventilată scrisóre — întru tóte be basa legilor esistente... ca să luăm o armă puternică din mâna acelor, cari au deosebit interes a ne presenta ca dușmani ai patriei”, atunci există pe terenul pieziș ce ni-l desemnêză aceste tесе, numai un singur punct de stare și odihnă: Abdicăția națională. Chiar și dacă autorul acestei scrisori nu merge încă așa departe, ci dorește din partea sa numai ștergerea revendicațiunilor de drept public din programul național, este acéșta cu desêvîrșire arbitrar, căci de bănuelile, la cari se referesce, pôte scăpa numai în acel cas, dacă se declară pe față și fără rezervă de aderent al patriotismului oficial. Încercarea sa de a se oprî în mijlocul povârnișului, însemnă deci numai că nu și-a gândit până la sfârșit gândul propriu, nu împedecă însă — precum vedem — pe un alt reprezentant al revisuirii programului să supună tóte punctele de program unei revisuiri și modificări din punctul de vedere al „acomodării”, ba totodată să dorêscă, ca afară de acéșta să se iee în considerare în program „și vederile actualilor bărbați de stat ungari”. Și dacă acéșta propunere de întregire pare și mai ciudată de cât prima propunere, totuși îi revine cel puțin meritul consecvenței, cu care o idee greșită se duce pe sine cu necesitate logică la absurd. Este dór' clar, că dacă voim „să acomodăm” programul național întru tóte „legilor esistente”, dintré cari nu puține — după cum se știe — au găurit așa zisa lege de naționalități ca o tablă de tir, dacă „vom lua în considerare în acest program și vederile actualilor bărbați de stat”, după a căror părere — după cum se știe — nu există în Ungaria o chestiune de naționalități și executarea așa zisei legi de naționalități se consideră de incompatibilă cu

propriul ei spirit, și dacă peste toate aceste mai voim să evităm la stabilirea programului încă și susținerile obligate ale adversarilor nostri, trebuie să renunțăm peste tot la un program național.

În treacăt fie zis, că ambele tесе sus citate sunt deja în sine greșite. Prima involvă chiar o contradicție în adjecto, căci este imposibil ca programe politice, cari — precum se știe — în părțile lor esențiale tind tocmai la modificarea legilor existente, să potă corespunde chiar acestor legi. Ear' la cas că autorul nu s'a exprimat tocmai fericit și a voit să zică că numai postulatele programului național trebuie realizate pe teren legal, în acel cas a trecut cu vederea, că acest principiu al legalității formale este pus deja în fruntea programului, fără a atinge însă conținutul material al aceluia, deci nu pōte fi folosit ca argument pentru o eventuală modificare a conținutului.

Este însă greșită și tesa a doua, adevărat aserțiunea, că noi vom reuși prin proiectata reducere a programului național să rupem din mâna adversarilor o armă puternică, arma susținerii. Tocmai contrarul se întâmplă, căci prin ștergerea unui punct din program pe acest motiv, am admite chiar noi ulterior îndreptățirea unor astorfel de învinuirii nefondate și prin urmare nu numai că nu am lua adversarilor arma din mână, ci li-am îndesa chiar în mână sulița mortiferă, ca apoi noi înșine să ne putem arunca în ea cu pieptul desfăcut.

Aceste însă — precum am zis — numai în treacăt! Ceea-ce voim să scōtem la ivelă aici este, că precum am vădūt — tocmai principiile și propunerile reprezentanților acestei mișcări demonstrează ad oculos, că dacă părăsim odată punctul de vedere principial al rezistenței pasive, nu mai există pentru noi pe terenul pieziș al acomodării alt punct de stare și odihnă, de cât abdicția națională. Căci, sau acceptăm noi principiile și propunerile aceste și atunci nu pōte fi vorba de program național, sau ținem la un program național și atunci trebuie să respingem cu totul a limine aceste principii și propuneri. Tertium non datur!

Să mergem însă mai departe și să întrebăm: De ce să părăsim noi pozițiunea principială a rezistenței pasive — această ultimă poziție legală constituțională pentru noi — și de ce să ne așezăm pe terenul pieziș al oportunistului?

Ni-se răspunde: „Ca să inaugurăm o politică națională mai eficace“.

Eu consider această de cea mai deșertă iluzie, de care se pōte lăsa astăzi peste tot încă cineva dintră noi răpit.

Să privim deci chestiunea această ceva mai de aproape.

„...dacă este vorba a începe o acțiune politică, cu ore-care sorți de izbândă, primul lucru ce se impune este o revizuire resp. modificare a programei din 1881“.

Acăsta este tesa introductivă și fundamentală pe care se construiește toate celelalte espuneri ale scrisorii amintite. Ei bine, eu cred că această primă țesă tradă o apreciere cu desăvârșire falsă a situațiunei, căci cine apreciează corect situațiunea trebuie să recunoască, că astăzi la noi nici vorbă nu pōte fi de „o acțiune politică cu ore-cari sorți de izbândă“.

Pe lângă tot pondul, ce sunt de altfel dedat a atribui cuvintelor autorului de toți stimat al citatelor tесе, trebuie să declar în acest cas cu totă francheță, că dacă cineva mi-ar fi povestit, că în curând are să se arunce spre lună într'un treasc de grindină, i-aș fi cređut această mai curând pe cuvânt decât dacă stimatul nostru autor ne povestesc despre începutul „unei acțiuni politice cu ore-cari sorți de izbândă“. Într'impjurările actuale nici în vis nu se pōte gândi la așa ceva. Care, chiar și din cei mai fervenți reprezentanți ai acestui curent, ar cuteza să iee angajamentul de a realiza măcar și numai cel mai modest postulat național prin o acțiune politică ore-care!? De sigur nici unul! Ba primul care grăbesce să ne dumirescă, că „realizarea postulatelor politice din programa (redușă deja după receta d-sale) pōte întârzia încă un timp ore-care“, nu este altul, decât chiar însuși acela care ne vorbește despre „începerea unei acțiuni politice cu ore-cari sorți de izbândă“. O astfel de afirmațiune, care se neagă pe sine însăși,

nu pōte avé o valōre mai mare decât d, e. un cambiu fără scadență și semnătură. Nu este deci de mirat, dacă alt reprezentant al revizuirii programului este deja mai precaut și nu ne mai vorbește despre „o acțiune cu ore-cari sorți de izbândă“, ci numai despre „crearea condițiilor posibilității unui compromis“. Dar' în fața intransigenței rigide, pe care o profesă astăzi guvernul, parlamentul și presa, adevărată opinie publică șovinistă în toate manifestațiunile sale într'un mod clar și hotărît, care eschide ori-ce îndoială, nu va să zică această a visa cu ochii deschisii? Și cine se lasă răpit de o astfel de iluzie deșertă, îmi reamintesc forțe viu țiganul, care făcându-și pregătirile pentru nunta sa cu fata de craiu, a dat la întrebarea, dacă e căsătoria această deja lucru hotărît, răspunsul încređut: De jumătate da, căci eu m'am hotărît deja să iau de nevastă pe fata de craiu. (Va urma).

Conferențele învățătorești.

Cercul Lupșei.

— 20 April v.

În ziua de 18 April v. a. e. întrunindu-se învățătorii din tractul Lupșa—Turda în sfânta biserică din Sălciua-de-sus, s'au executat din partea lor cântările liturgice, fiind servitori la altariul Domnului: Mult onoratul Domn comisariu consistorial *Vasilie Gan* și on. domn preot din Sălciua. Dl comisariu a ținut și predică ocașională.

Sedința I. Comisariul consistorial, dl *Vasilie Gan*, protopresbiter, după-ce a premers invocarea duhului sfânt, despre ce se ia act, deschide conferența învățătorilor din cercul al XIII-lea, tractul Turda—Lupșa, în localul școlii confesionale gr.-or. rom. din comuna Sălciua-de-sus la orele 10¹/₂ a. m. prin cuvântarea presidială care se acule la protocol. Prezenți fiind Magnificența sa dl *Teglási István*, inspector regesc al comitatului Turda-Arieș, cum și dnii preoți *Grigoriu Lazar* din Vidolm și *Simion Popp* din Brăzesci, conferența cu plăcere ia act.

Membrul *Ioan Mănică*, rōgă conferența să cēră prin o telegramă binecuvântare arhierescă. Telegrama e de următorul cuprins: Escelenței Sale *Ioan Metianu*, arhieriscop Sibiu. Din incidentul conferenței învățătorești din cercul Turda—Lupșa Vă urăm mulți ani cerându-Vă binecuvântarea arhierescă. Sălciua-de-sus, biroul conferenței. Conferența o primesce, ear' cu espedarea se însărcinează biroul.

Se constituie biroul alegându-se de notari: *Ioan Mănică*, inv. în Botez și *Vasilie Jina*, în Valea-Geogelului, ear' membri verificatori *Ioan Moldovan* și *Sebastian Ciapa*.

Membrul *Ioan Mănică* cetesce apelul nominal și se constată că sunt prezenți din tractul Lupșa 20, absenți 4, scusați 2, nescusați 2, ear' din tractul Turda, prezenți 9, absenți 2, ambii nescusați.

Notariul *Vasilie Jina* cetesce protocolul ședințelor conferenței din anul trecut.

La propunerea lui *Ioan Mănică* și a domnului comisariu se aleg 2 comisuni, cari au să critice operatele.

Se pune la ordinea zilei cetirea disertațiunei „Cari sunt ocupațiunile laterale etc.“ lucrată de *T. Nicōră* și *I. Toma*. Urmăză critica. Critica se cetesce din partea domnului comisariu, luând parte *A. Muntean*, *Ioan Mănică*, *T. Nicōră* și *I. Pop*. *T. Nicōră* dintr'ocupațiunile laterale combate cantoratul, economia, postul de cancelist și de agent, ear' dl comisariu și dl *Teglási István*, inspector regesc, apoi *Ioan Mănică* și *A. Muntean* sunt de părerea, că cantoratul numai în comunele mici pōte să fie împreunat cu postul de învățătoriu, ear' economia învățătoriu să o restringă, adevărat numai 1—2 jugere să folosescă învățătoriu, ca să deee exemple poporului, ear' celalalt pământ să l deie în arândă biserica fără întervenirea învățătoriuului. Conferența aprobă.

Sedința I. se încheie la 1 oră ³/₄ p. m. anunțându-se procsima la orele 3¹/₂ p. m.

Sedința II se deschide la orele 3¹/₂ p. m. Notariul *Ioan Mănică* cetesce apelul nominal și se constată prezenți toți cei din ședința premergătoare.

Se pune la ordinea zilei „Scăderile abdicărilor“, temă lucrată de *I. Popa* și *I. Moldovan*, după care urmăză critica.

Se cetesce: „Metodul cel mai bun etc.“ temă lucrată de *I. Popa*. Se dă curs liber discuțiunei.

Urmăză prelegerea practică „desvoltarea (sunetului) tonului „a“, de *Ioan Mănică*, care se amână pe procsima ședință și se ia în loc al acestei teme spre dezbateri disertațiunea de *Cojoc* „Care e metoda și ce noțiuni se pot propune în anul I de școlă?“.

S'a discutat și s'a încheiat ședința la 7 ore p. m. anunțându-se procsima pe ziua următoare la 7¹/₂ a. m.

Sedința III. ținută Vineri la 19 April la 7¹/₂ ore dimineața. Membrul *Ioan Mănică* cetesce tema de nou lucrată, ear' *I. Popa* cere, ca disertațiunea să 'și aranjeze băeții în 3 despărțeminte, ocupând indirect desp' II și III, ear' cu despărțemintul prim să țină prelegerea amintită, pentru-ca și în felul acesta să iasă la ivelă desteritatea, disciplina, aranjarea etc., ceea-ce se și întâmplă. După această eșind băeții în curtea școlii, urmăză discuțiunea.

Se pune la ordinea zilei prelegerea practică, propunerea lui „ac“ de prelegătorii *Stanciu* și *Groza*. *Groza* și-o cetesce, ear' *Stanciu* și-o prelege cu elevii. După-ce s'a preles tema, elevii es în curtea școlii și urmăză critica.

Se pune la ordinea zilei tema practică „Cetitul și scrisul etc.“ de membrii *I. Moldovan* și *I. Părvu*. — *I. Părvu* o cetesce, ear' *Moldovan* o prelege cu elevii cursului I. După predare elevii se dimit din școlă pentru recreare, ear' presidiul suspinde ședința pe 5 minute. Redeschidându-se ședința se ia în discuție prelegerea lui *I. Moldovan*. Tema se declară din partea conferenței deplin reușită.

Se introduc elevii în școlă, prelegătoriu *Vasile Butură* ține prelegerea „Cetitul unei piese etc.“ cu elevii celor 3 despărțeminte. Terminând elevii es, mergend a casă, ear' asupra temei se deschide discuție.

La dorința conferenței presidiul predă tema: „Pățania unui copil etc.“ prelegătoriu *I. Ciapă*, acesta cetesce tema, conferența ascultă cu atențiune.

Tot asemenea și membrul *N. Giurgiu* cetesce tema: „Ziua bună se cunoșce etc.“. Se dă curs liber discuțiunii. După critica urmată, fiind timpul înaintat, conferența se încheie la 1 oră p. m. anunțându-se procsima pe orele 3 p. m.

Sedința IV. Vineri în 19 April 1902 v. la 3 ore p. m. Se pune la ordinea zilei prelegerea practică „Adjectivul“, de *Vas. Pleșa* și *Ana Preja*. *Vas. Pleșa* prelege tema cu elevii celor 3 despărțeminte, după-ce eșind băeții din școlă urmăză discuția.

Membrul *Ioan Mănică* propune, ca pe viitoriu conferența să se țină în Vaidasig, tractul Turda, deore-ce comunicațiunea este mai ușoră și nu e împreunată cu așa spese mari. Conferența cu majoritate de voturi a primit propunerea.

Referentul *I. Mănică* prezintă planul pentru împărțirea orelor. Conferența îl primesce și la propunerea presidiului decide: ca planul orelor să se trimită oficiului protopresbiteral Lupșa și Turda, cu scopul de a-l trimite fie-cărei comune spre a fi afișat în școlă, dar' revēdūt de oficiul protopopesce și provēdūt cu sigilul.

Presidiul propune, ca temele cetite de referentul *I. Mănică* să le scrie fie-care membru, ca așa să se pōtă prepara mai bine pe viitor. Conferența primesce.

După acestea se pune la ordinea zilei tema: „Caligrafia etc.“. Nime n'a produs nici o temă din acest obiect, deci să se pronunțe fie-care după cunoșcințe și experiențe. Membrul *I. Popa* recomandă la scrierea frumoasă recuisitele necesare, *I. Mănică* controla, *I. Toma* recomandă tactul, ear' *I. Pascu* susține că scrierea frumoasă atărnă de la scrierea încet, corect și frumoasă a învățătoriuului.

După acestea comisariul consistorial, dl *Vasilie Gan*, esprimându-și îndestulirea față de ținuta și interesul arătat de cătră cei prezenți în discușiunile puse la ordinea zilei, îi înviată, că ducându-se pe acasă să pună în practică ideile amintite de dînsul în cuvântul de deschidere și declară conferența închisă pentru anul acesta. Membrul *Vasilie Jina*, adresându-se cătră dl comisariu consistorial în numele conferenței, îi mulțamesce pentru înțelepța conducere. Li urēză încă mulți ani fericiti, ca și pe viitoriu cu același zel și de-

votament să-și pōtă împlini onorifica, dar' greaua misiune de a conduce această conferență. Un întreit „Trăescă“ erupe din pepturile celor de față.

În ziua primă sēra am fost invitați toți învățătorii la cină la dl comisariu consistorial, unde s'a toastat din partea dlui comisariu pentru Escelenția Sa Arhieriscopul și Metropolitul *I. Metianu*.

A doua zi sēra, Vineri, am avut petrecere în favorul bisericei din Sălciua în școlă, unde earăși cu toții mai ales noi de la țēră, am fost bine primiți.

În pauză s'a jucat călușeriu de dl *Ioan Mănică*, cu conșoții *Tanase* și *Toma*. Apoi s'a toastat din partea dlui preot *Laurențiu Ciorbea* pentru învățătorii de la țēră și munte.

De pe *Murēs*.

Cercul Solnoc.

De sub Șatra Pinteii, 21 April v.

Conform circulariului Prea Veneratului Consistoriu, în 18 și 19 April st. v. a. c. s'a ținut conferența învățătorească din cercul „XV. Solnoc“, compus din protopresbiteratele Solnoc și Cetatea de peatră — în comuna *Făurești*.

După oficierea serviciului divin, împreunat cu invocarea Spiritului sfânt, la care au pontificat preoții *Gavriil Hango* comisariu consistorial și spiritual la Institutul corecțional în Gherla, *Ioan Pașca* preot în Giaca protopopiatul Cluj și *Aureliu Greblea* paroch în Leschia, — conferența s'a deschis la orele 9 a. m.

Domnul comisariu consistorial prin o cuvântare instructivă arată căile și mijlocele prin cari învățătoriu se pōte perfecționa și trebuie să se perfecționeze, ca să pōtă satisfice chemării sale onorifice, dar' și grele, ca să pōtă ține pași cu lumea care pe zi ce merge se cultivă.

La conferență au luat parte ca oșpeți: *M. O. Domn Teodor Șovrea* adm. protop. și paroch în Fănațe, *Dl Ioan Pașca* paroch în Giaca, *Dl Alexandru Ciocașiu* paroch în Făurești, *Dl Aureliu Greblea* paroch în Leschia, *Dl Petru Ghețe* preot și capelan în Berința, precum și membrii comitetului parochial din loc, și alți parochieni, de unde se pōte vedé, că poporul din Făurești se interesază mult de școlă și biserică.

La conferență s'au pertractat temele următoare:

a) *Ōia*, prelegere practică de *Grigore Roman* învățătoriu în Leschia.

b) Tractarea literiei „a“, de *Vasilie Tira* învățătoriu în Ineu.

c) Aduagere cu numeri întregi, de *Ioan Dragomir* învățătoriu în S. Copalnic.

d) *Mērul*, prelegere practică de *Nicolae Man* învăț. în Libotin.

e) Cum își pōte învățătoriu căștiga iubirea și încrederea poporului? disertațiune cetită de învățătorii: *Ioan Bărbos* și *Gavril Cristea*.

f) Cari sunt ocupațiunile laterale ale învățătorilor? Tōte acestea au fost bine prelese; ear' critica, observările și debaterile făcute au decurs într'un mod armonios și colegial.

Joi la ameazi aproape toți membrii conferenței au fost invitați la prinz la Dl preot local *Alexandru Ciocașiu*, unde într'ocale n'au lipsit nici toastele: la adresa Escelenției Sale Prea Sf. și zelosului nostru Metropolit, a comisariului consistorial și a altor bărbați de școlă.

Vineri în 19 l. c. după terminarea conferenței învățătorești toți membrii conferenței au fost invitați la pranz la Dl *Aureliu Greblea* preot și paroch al Leschiei, unde cu această ocașiune menționatul preot a ridicat și sfîntit o cruce (restignire) frumoasă în curtea dsale.

Sfîntirea crucei (restignirei) a fost oficiată de Rev. Domn *Gavriil Hango* comisariu consistorial și preot, *Dl Georgiu Pașca* preot în Curtuiș, *Alexandru Ciocașiu* preot în Făurești, *Nicolae Gherman* preot în Rohia; ear' răspunsurile le-a cântat corul învățătorilor din cele 2 tracte. La sfîntire a luat parte un public imens atât din loc cât și din jur.

După sfîntirea crucei (restignirei) preoții și învățătorii au intrat în locuințele preotului *Aureliu Greblea*, unde la masa așternută s'au aședat cu toții; ear' publicul celalalt, asemenea a fost aședat la masă în curte.

Urmând prânzul, nici aici n'au lipsit toastele, pentru Excelența Sa prea bunul și neobositul nostru Arhiepiscop, pentru comisarul consistorial și alți binefăcători ai bisericii și școlii.

Aducem mulțumită și pe această cale Onoraților Domni Aureliu Greblea preot în Leschia și Alexandru Ciocașiu preot în Făurești precum și Stimatelor dămine preotese, pentru ospitalitatea și afabilitatea cu care au primit pe membrii conferinței învățătoresci în casele lor. Dumnezeu să le lungescă firul vieții.

Vasilie Tiro
înv. gr.-ort.

Cercul Abrud.

— Raport special. —
(Urmare și fine.)

— 24 April v.

Sedința V, ținută Sâmbătă.

Dl. A. Sârbu raportează în scris despre rezultatele „Comisiunii permanente“.

Raportul se ia spre știre și se trece la dezbaterile propunerilor în special.

În dezbaterile se constată că tema peste tot a fost conștientă, lucrând, scoțându-se în destul la evidență defectele de cari sufer școlile noastre confesionale.

Propunerile comisiunii, afară de cea din urmă, se primesc. Părintele Gomboș anunță vot separat.

Comisiunea însărcinată cu pregătirea planului de ore pentru I învăț. raportează prin membrul G. Gligor.

După unele observări planul comisiei se primesc.

G. Narița dă cetire planului de ore pentru 2 învățatori.

Luându-se la dezbateri se primesc cu unele modificări referitoare la Comput.

Fiind absent prelegătorul Luca, însărcinat cu prelegere din Fizică, se trece la ordinea zilei.

Pentru conferința viitoare se anunță cu prelegeri membri următorii:

Al. Furduiu, Comput desp. I.	
G. Lupu, Religie	II.
G. Narița, L. maternă	III.
A. Napéu, L. magiară	IV.
G. Gligor, Ist. patriei,	V.
A. Sârbu, Fizica,	VI.
I. Motora, Disertație.	

Cu aflarea mijloacelor la înființarea unei biblioteci centrale se însărcinează membrii: I. Motora, A. Sârbu și I. Cotisel.

Comisiunea permanentă se relege.

Echaurindu-se materialul, se exprimă mulțumită din partea prezidiului. La acesta răspunde I. Motora.

Părintele I. Gomboș ia cuvântul și dă expresiune mulțumirii pentru onorul avut, precum și dorinței, ca și pe viitor conferința învățătorescă să țină în acest loc și în ziua ședinței.

Conferința, în general vorbind, a fost bine reușită. Succesul acesta este a se atribui tactului pedagogic al Dlui Comisar, precum și ospitalității părintelui I. Gomboș.

În cât privește pe acest din urmă, ca un adevărat părinte, n'a cruțat nici o oboseală întru ușurarea muncii avute de prestat în conferință.

S'a îngrijit, ca învățătorii să aibă cuartir gratuit, ear' întreținerea să fie sub condițiunile cele mai favorabile.

O deosebită recreare după oboseala muncă ni-a oferit masa comună de la ospătăria „Zaharie“, unde glumele tinerilor se amestecau cu seriozitatea celor încrunțiți în greul vieții.

Finindu-se Sâmbătă la orele 1 $\frac{1}{2}$ p. m. agendele conferinței, fie-care se depărtează la ale sale, ducând cu sine mulțumirea sufletescă, că a putut contribui cu ceva la cultura națională, precum și păstrarea în memorie a unui părinte cu inimă caldă pentru orice mișcare de interes obștesc. (Viorel.)

Domnii cari sunt în restanță cu abonamentul la fôia noastră sunt rugați să binevoiescă a 'l achita cât mai curând, pentru a nu fi necesitați să sistăm trimiterea fôiei la adresa lor.

Administrația.

Revistă esternă

Demonstrațiuni sârbesci contra Bulgariei. Duminecă au fost în Belgrad mari demonstrațiuni contra Bulgariei. Pentru a apăra contra mulțimei de demonstrați locuința gerantului diplomatic al Bulgariei, a trebuit să iase la fața locului artilerie și întraga gendarmerie a capitalei.

Răsboiul Burilor. „Petit Bleu“ din Bruxella, ziarul oficios al Burilor emigrați, tractând asupra urmărilor ce le-ar avea anexarea statelor bure, zice că Anglia va avea cu mult mai mari pagube pe urma anexării, de cât dacă și-ar retrage trupele. După anexarea Burii vor urî și desprețui pe Anglia încă și mai mult, și vor căuta prilej de răsunare. „Acuși, când porțile Africii sudice vor fi deschise de nou, toate popoarele pământului vor da Burilor și Olandezilor din Capland sprigin real, nu numai platonice ca acum. Anglia, a cărei forță militară va fi necontenit angajată în Africa, va pute fi pe ușor umilită din partea marilor puteri, ear' răsunarea Burilor va plana ca sabia lui Damocle asupra imperiului englez“, — zice autorul articolului din „Petit Bleu“.

NOUȚĂȚI

Regele — în Oradea. Episcopul rom. catolic Schlauch cu ocaziunea audienței din săptămânile trecute a rugat pe Maj. Sa împăratul și rege Francisc Iosif I. să cerceteze Oradea-mare, la ce M. Sa — cum se raportează din Oradea — a promis, că va merge să asiste la esamenale școlii de cadeți din Oradea.

Asesorul consistorial din senatul strâns bisericesc, dl Nicolae Ivan, protopresbiter în Sibiu, a dăruit fondului de 20 bani, creat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, în scopul acuirării unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor noștri, suma de 20 corône.

Prelegere publică despre Buri. Azi la 8 ore s'era dl I. P. Iosif din Pretoria, fost comandant în războiul din Transvaal, va ține în sala de la „Gesellschaftshaus“ prelegere publică despre Buri și luptele lor. Bilet de intrare à 1 corônă pentru locurile numerotate se află de vânzare la librăria Drotleff în strada Cisnădiei, ear' pentru stat, à 50 fileri, se vând s'era la cassă. Venitul e destinat pentru ajutorarea femeilor și copiilor buri ținuți de Englezi în așa numitele tabere concentrate.

Nou Doctor în drepturi. Zilele trecute a făcut doctoratul în drepturi la universitatea din Budapesta tinerul de mare speranță, Ioan Fruma, originar din Nucet, după cum am fost anunțat în numărul 47 al ziarului nostru.

În legătură cu cele atunci comunicate aflăm acum, că tinerului doctor i-s'a făcut la sosirea sa în Sibiu o frumôsă și impunătoare primire din partea consătenilor sei, cari l'au primit cu un banderiu de 30 călăreți, toți unișani îmbrăcați în haine de sârbătoare și cu caii împodobiți. După o scurtă binevențare i-au luat trăsura în mijlocul lor și percurgând stratele Sibiului s'au îndreptat către comuna Nucet, unde se află casa părintescă a noului doctor în drepturi.

Sesezeci și șese ani — preot. Mercuri (7 Mai st. n.) a adormit în Domnul archiepiscopul stavrofor Grigorie Procopovici din Berhomet (Bucovina). Născut la 1810, Procopovici a fost hirotonit preot la 1836 și instituit paroh în Berhomet, unde a servit până la mărtea sa. La 1873 a fost înaintat la rangul de protopresbiter, ear' la 1877 archipresbiter. Venerabilul părinte a răposat de bătrânețe.

Secție de spionagiu. În adunarea sa generală ținută Duminecă reuniunea de magiarisare din Timișoara („Temesvári Nemzeti Szövetség“) a hotărât să-și estindă sfera de activitate asupra comitatelor Timiș și Caraș-Severin, și în scopul acesta să cêră de la guvern ajutoriu; ear' după ce una dintră problemele principale ale reuniunii e să urmărească cu atențiune mișcările antinaționale (cum întră manifestări de mare complăcere a adunării spunea protonotariul comitatens Lendvai Miklós), — adunarea a hotărât să înființeze în sinul consiliului de direcțiune „o comisiune permanentă, investită cu sferă de competență discreționară, care să țină în evidență mișcările naționaliste („diskrejonális hatáskörrel felruházott allandó bizottság alakításának a nemzetiségi mozgalmak megfigyelésére“).

Anticități în Roma. Săpăturile de la Forul Roman, conduse de profesorul Boni, dau rezultate surprinzătoare. Astfel, nu de mult sub templul împăratului Antoniu și împărătesei Faustina a fost aflat un mormânt din timpuri străvechi, a căru valoare preistorică e foarte mare. Originea 'i datéză de prin secul VIII—X înainte de Christos, și din rămășițele de ôse și dinți s'a constatat că deja pe atunci era în us cremațiunea (arderea cadavrelor). Ac est mormânt mai dovedesce și aceea, că Roma a existat încă cu mult înainte de anul 754 a. Chr.

În același timp se continuă săpăturile și la Pompei, unde nu de mult au fost aflate brațare și inele de aur de execuție foarte artistică, cum și monede de aur și argint de pe timpul împăratului Nero. Abstracție de la valoarea artistică și archeologică, chiar și numai aurul brut al obiectelor aflate valorează peste 30.000 de lire.

Vidra uriașă. La tîrgul din Lipsca din zilele acestea, a fost vîndută cu 5500 marce o vidră uriașă, cum rar s'a mai pomenit. Blana ei chiar și după argărire are lungime de doi metri. Vidra a fost pușcată la malul mării ghețose în regiunile Camicatchii.

Rector înhamat la car. În Coimbra și Oporto (Portugalia) săptămăna trecută au fost mari demonstrațiuni republicane, cari în Coimbra au degenerat în bătaie sângerôsă. Studenții și revoltații și-au ridicat baricade și au bătut cu petri gendarmeria și poliția, care la rîndul ei a răspuns cu pușcături. Soldații n'au voit să facă us de arme. În urma acestor turburări guvernul a dispus închiderea universității, la ce studenții au înhamat pe rectorul la un car de cărat gunoier și l'au purtat astfel prin oraș, apoi l'au închis într'un grajdii.

În Oporto au fost disolvate și desarmate, de urgență, șese regimente de infanterie, din cauză că atât soldații cât și oficerii au trecut pe partea revoltaților.

Un mecenat al științelor. Cornel Fabriczy, originar din Ungaria dar' acum stabilit în Stuttgart, a dăruit Academiei magiare de științe 204.000 de corône, care sumă Academia să o administreze ca „fundațiunea Samuel Fabriczy“ (tatăl fundatorului) și venitele ei să le întrebunțeze esclusiv spre scopuri științifice.

Tun electro-magnetic. Profesorul Pytelius din Berlin a prezentat unei comisiuni de specialisti un tun monstru, în stare să arunce la distanță de douăzeci kilometri obuze în greutate de două tone. Forța de baterie i-se mărește în proporție cu lungimea țevii, așa că un tun de zece metri lung bate proiectilul până la distanță de 150 kilometri. Despre forma și construcția acestei arme monstre nu se dau detaieri și astfel nu se pôte judeca în cât e adevărată știrea. Dacă va corespunde însă adevărului, atunci întrégă strategia și tótă armatura de până acum nu mai valorează nimic.

Ziua „koser“ nópcea „treffi“. În închisorile de la Segedin își face osândă un eyreu de 73 ani, anume Samuel Hein, osândit la doi ani temniță, pentru fraudă (fusese comerciant). Hein a declarat că el numai „koser“ mănâncă, și nici că a voit să se atingă de alte mîncări. La sfatul medicului directorul închisorilor a dispus să se dea evreului cură de lapte, ca să nu pêră de fômă. Un timp ore-care bătrânul evreu a trăit numai cu lapte, dar' urându i-se de el a scris regelui o petiție de patru côle, în care îl ruga, ca din considerare la bătrânețele lui să-l lase liber, ear' dacă acesta nu se pôte, să-i concedă să-și procure vipt „koser“ pe spesele sale. De sine înțeles, că petiția nu i-a fost înaintată la regele, și nici că a fost lipsă să i-o înainteze, pentru-că evlaviosul evreu în una din nopți a fost prins că mănâncă — slănină.

Din vremea Patriarhului Avram. Morgan, renumitul archeolog francez, cu mai mulți specialiști se ocupă acum cu aranjarea lucrurilor găsite la Susa. Nu peste mult le va expune pe tôte. „Acele obiecte găsite — așa s'a exprimat însuși Morgan, sunt foarte interesante din punct de vedere istoric și literar, căci prin ele reușește de-și numai în trăsături, a pune vieță în istoria Elamului. Obiectele sculptate de bronz și de email ne învață pe ce nivel înalt au stat lucrurile artistice în secolul al 18-lea înainte de Christos. De obicei foloseau lut pentru gravurile decorative din Elam; tôte actele de valoare și contractele comerciale erau eternisate în modul acesta. Pentru-ca să impedeze falsificarea actelor, au inventat un mod particular. Adecă contractul îl gravau pe suprafața latului, pe urmă îl ardeau pe jumătate și-l acopereau cu un strat de lut. Dacă cele două părți se certau, judele spârgea acoperișul care apăra textul original, și judeca după acesta. Cea mai importantă din descoperiri însă e peatra înaltă de doi și jumătate metri, pe care a găsit-o în earna trecută. E acoperită des cu

semne nenumărate, pe lături cu un bas-relief, care înfățișeză pe Rhammourabli, regele Babilonului, contemporanul lui Avram, rugându-se. Textul conține legile pe cari regele Babiloniei le-a făcut pentru codicele penal civil și comercial. Se începe printr'un stil clar și la înțeles, ceea-ce adevăresc și rîndurile: „Dacă se aprinde o casă și cineva alergând se o stingă, poștește averea proprietarului și fură ceva din ea, să se arunce imediat în flacări. Dacă cineva face o gaură în zidul unei case, ca prin ea să pătrundă în lăuntru și să fure, și 'l prinde, trebuie omorît în dată și îngropat în același loc. Dacă cineva a omorît boul altuia, tratându-'l rău, trebuie să dea proprietarului alt bou. Dacă nu-i contract, legea nu pôte aduce judecată“. Acest act e important și din punctul de vedere al originii legilor nôtre.

O „conspirație“ în Asia-mică. Un biet instructor de dans crezînd că în Asia va face mai bune afaceri de cât în patria sa italiană, s'a dus și a deschis școlă de dans în Adana. Și-a căpătat câțiva „elevi“ dintră europenii stabiliți acolo și a început instrucțiunea. În curînd însă școlă a fost închisă din partea autorităților turcesci, ear' bietul maestro îndrumat să părăsescă orașul în termin de 24 ore. Anume, șeful poliției privind pe ferăstră o lecție de dans, a dat cu socotela că „străinul“ acela nu pôte fi de cât un conspirator primejdios, care împreună cu complicitii sei face exerciții militare. A dispus deci imediat închiderea școlii, ear' pe primejdiosul conspirator l'a espulsat de pe teritoriul orașului.

Cărți și reviste.

Au apărut:

Hanul Tătarilor și fiu-s'eu, poveste din bătrâni de Maxim Gorkij, traducere de I. C. Panțu. Prețul 10 fileri.

Florin, poveste în versuri, de S. Cujbă. Prețul 16 fileri.

Opt piese teatrale pentru școlari și școlărițe (dialoguri și triloguri) de învățătoarea Maria Drăgan. Prețul 40 fileri.

Ruga de la Chiseten, comedie populară, de Iosif Vulcan (Nr. 9 din „Biblioteca teatrală“ edată de „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“). Prețul 40 fileri.

Tôte aceste broșurele au apărut în editura librăriei Ciurcu din Brașov.

„Cântări liturgice“ (Liturgia s. I. Christostom) pentru cor de copii (3 voci) compusă de Timotei Popovici, o broșură de peste 20 pagini, care cuprinde tôte cântările și răspunsurile usitate atât la liturgia de Dumineca cât și la prasnice, cu axion și două prcesne, ear' ca adaus se mai află și axionul „Cuvine-se cu adevărat“, compus pe basa melodiei glasului al 4-lea pentru cor de bărbați. Cântările melodiöse și ușore, ce se cuprind în această broșură, transpuse cu un ton mai sus, se pot cânta și cu cor de bărbați, Prețul liturgiei este 3 cor. + 20 fil. porto (franco, sub bandă).

Axionul pentru cor de bărbați se află și în ediție separată cu prețul de 60 fil. + 10 fil. porto. Ambele se pot procura de la autor trimițînd prețul înainte, sau cu rambursă.

Luteranismul, calvinismul și introducerea limbii române în bisericele din Ardeal, de Dr. Atanasie M. Marienescu, studiu cetit în ședința de la 22 Martie 1902 a Academiei Române. Pe 19 pagini quart mare, zelosul compatriot al nostru, membru al Academiei Române, tracteză despre: luteranismul în Europa, luteranismul în Ardeal, calvinismul în Europa, calvinismul în Ardeal, ortodoxismul sau religiunea dreptcredinciosă răsăritenă a Românilor din Ardeal, descoperirea tipografiei, tipografiile în Europa, tipografiile în Ardeal și mai ales tipărirea cărților românesce, literatura românescă bisericescă începută prin Sași, continuată prin Magiari, Coresi, purtarea clerului și a poporului român.

Ca adaus la acest studiu dl Marienescu tracteză, pe 7 pagini despre: „slavismul și introducerea limbii românesce în bisericele din Muntenia și Moldova“, despre cărțile bisericesci (române și slavone) tipărite în Muntenia și Moldova, încheind cu concludsiunea, că „numai românismul redeșteptat în Ardeal a avut influința, ca, de-și cam târziu, totuși și în Muntenia și în Moldova să se introducă limba românescă în biserici“.

Studiul acesta al dlui Marienescu e deosebit interes pentru toți cari se interesează de cestiunea tractată în el; a apărut în broșură de sinestătătoare în București, instituit de arte grafice Carol Göbl (strada Dómnei Nr. 16) ca extras din Analele Academiei Române (memoriile secției istorice) și se pôte procura pe prețul de 30 bani (de ai valutei române, nu fileri).

Nr. 102/902.

[60] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch in parochia de nou sistemata Barcan, mai inainte filie la Sita-Buzeu, in protopresbiteratul Treiscaunelor, se escrie prin acesta concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare.

Cu privire la emolumentele impreunate cu acest post se pot lua informatiuni de la oficiul protopresbiteral subscris ori de la cei competenti din Barcan.

Doritorii de a reflecta la acest post si vor asterne cererile concursuale, instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral in termenul deschis, avend a se presenta in biserica in vre-o Dumineca sau serbatoare spre a arata desteritatea in rituale si a se face cunoscut poporului.

Bretcu (Bereczk), 19 April 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor, in contelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dimitrie Coltofean protopresbiter.

Nr. 192

[59] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch in parochia Inuri din protopresbiteratul Albeii-Iulii se escrie nou concurs cu termin de 30 zile, de la prima publicare in Telegraful Roman.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt cele fasionate in cola B. pentru intre-girea venitelor parochiale de la stat.

Cei-ce doresc a ocupa acest post au a si asterne in termenul susindicat - petitiu-nile concursuale instruite in sensul normelor in vigore la subsemnatul oficiu protopresbi-

teral, avend a se presenta inainte de alegere in o Dumineca sau serbatoare in biserica, spre a canta si cuvanta respective celebra.

Oficiul protopresbiteral gr. or. roman al tractului Albeii-Iulii, in contelegere cu comitetul parochial concernent.

Alba-Iulia, 24 April 1902.

Ioan Teculescu protopresbiter.

Douesprezece Cantece de scola

pentru doue si trei voci egale

de Timotei Popovici

prof. de muzica la seminarul Andreian.

Caetul I.

se afla de vandare in Editura Librarii Archidiececane cu pretul de 50 fil. plus porto 6 fil. eara recom. 45 fil. se mai pot procura si de la Tipografia si Libraria diecesana Caransebes, Libraria I. Ciurcu, Brasov, Tipografia A. Todoran Szamos-Ujvar, Tipografia si Libraria seminarului gr-catolic Blaj si la Tipografia si Libraria H. Pardini Cernauti (Bucovina).

Table listing items for sale: Potire, Cadelnite, Lingurite, Disc, Steua, Copie (cutit) with prices and descriptions.

Se afla de vandare la

Libraria si Tipografia archidiececana.

Advertisement for 'Serisori de esamen (propise)' with details on price and availability at the archdiocesan library.

La Libraria Tipografiei archidiececane din Sibiu se afla de vandare:

Ciaslov (orologion)

tiparit cu litere strabune, cu binecuvantarea Inaltpreasantiei Sale Domnului Ioan Metianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe romane din Transilvania si Metropolit al Romanilor din Ungaria si Transilvania.

Tabela de materii: Polunoastna de tote zilele. - Polunoastna Sambetei. - Renduela Utreniei - Ciasul dintaiu, al doilea si al saselea. - Renduela Obednitei. - Ciasul al noulea. - Renduela Vecerniei. - Pavecernita cea mica si cea mare. - Slusba sfintei cuminecaturi. - Cinstitul Paraclis. - Rugaciunile de masa. - Troparele si Condacele Triodului si ale Penticostariului. - Troparele invierii, Bogorodicelele si ipacoi la cele 8 glasuri. - Troparele mortilor. - Troparele preste septemana. - Troparele si Condacele sfintilor de obste dupa renduela Sinacsariului. - Bogorodicelele troparelor ce se canta preste tot anul la Vecernie si la Utrenie. - Sinacsariul pe tote lunile. - Paschalia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, incepnd cu anul 1901 pana inclusive 1952. - Explicare despre rubricile Paschaliei si folosirea acelora. - Insemnarea cum se cetese Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca intaia dupa Rusalii, a tuturor sfintilor, pana la a cincia Dumineca din Postul mare, preste toti anii.

Format octav, 397 pag. Pretul: brosat 2 cor., legat in panza 2 cor. 40 fil., legat in piele rosie cu copcii 4 cor.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale cailor ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1902.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta - Predeal, Budapesta - Arad - Teius, Vinul-de-jos - Sibiu, Copşa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraş, Arad - Timişoara) and train types (Tren de pers., Tren de accel.).